זון אויפגאנג — 4.39.
זון אונטערגאנג — 8.10.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאס אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
טייל־ווייז וואָלקנדיק, קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דינסטאג ז׳ סיון, תרצ״א. | Published Daily except Saturday and Sunday. | דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג | Vol. 21, No. 97. Tues. May 19, 1931.

א״י רעגירונג האלט ווידער צוריק חלוצים סערטיפיקאטן

אנב - אורחא

פון מארס

אהין און אהער

אין די לעצטע אלגעמיינע וואלן אין דייטשלאנד האבן די היטלעריסטן אפגע־האלטן א גוואלדיקן זיג.

אזוי אזוי ווי גלייכצייטיק האבן די קאמוניסטן אויך געמאכט גרויסע געווינסן, אין די דערקלערונג געלעגן אויבנאויף: די לאגע אין דייטשלאנד איז אזא שווערע, אז דאס פאלק אין פארצווייפלט. אין אזא צושטאנד וויל עס מער ניט גיין אין די אויסגעטראטענע וועגן פון די מעסיקע פארטייען, נאר כאפט זיך, אזוי צו זאגן, פאר א הייסן שטיין: זאל עס פאסירן וואס עס וויל, אבער עפעס אן איבער־ברוך זאל קומען.

דער איבערברוך איז אבער ניט גע־קומען. די לאגע אין לאנד אין אלץ ערגער געווארן צוליב דעם פארשארפטן עקאנאמישן קריזיס.

האט מען דאך געקאנט דערוואַרטן, אז די דייטשן וועלן אלץ ווייטער און ווייטער גיין צו עקסטרעמען.

לאזט זיך אויס, אז פארקערט: אין די ווייטערדיקע לאקאלע וואלן דורכגע־פירט פון יענער צייט אן האבן די היטלעריסטן אלץ מער און מער פארלאָרן באַדען (אין צוזאמען מיט זיי אויך די קאָ־מוניסטן), בעת די מעסיקערע פארטייען האבן געוואונען נייע כחות.

אין ווייטער רא די דערקלערונג: די היטלעריסטן האבן ניט אויסגענוצט זייערע כחות אין זיי האבן פארלאָרן זייער פרעסטיזש אין די אויגן פון דיווילער מיט די נארישקייטן וואס זיי זייגען באַ־גאנגען.

קומען איצט פאר נייע לאקאלע וואלן אין אלדענבורג, און ווידער האלטן די היטלעריסטן אפ א גרויסן זיג, און די קאָ־מוניסטן מאכן גרויסע געווינסן — בייד דע אויפ׳ן חשבון פון די מיטעלע פאר־טייען (איינשליסנדיק די סאציאל־דעמאָ־קראטן).

* * *

דאָ ווערט עס אלץ שווערער פאנאנדער־צוקלייבן זיך אין דעם זיג־זאג איבער־וועלכן עס גייען די דייטשע וויילער.

מיר מיינען דאָ קומען צום באשלוס, אז וויילער בכלל וויסן אין די מייסטע פאַ־לען ניט געגען וואס זיי טוען. זיי וויסן בלויז, אז אויב ס׳איז זיי שלעכט, דאַרף מען עפעס טאָן, און אזוי ווי ביים ווייַ־לער איז איינגעוואָרצלט דער נעראנג פון ער אליין האט ניט וואס צו טאָן, נאָר אימיצער אנדערש, וועמען ער באשטימט, דאַרף עס טאָן פאר אים, וואַרפט ער זיך פון איינעם צום צווייטן.

איך רייד דאָ, נאטירלאך, וועגן דער „גרויער״ מאסע פון די וויילער, — אָט די מאסע וואס איז אפשר די איינציקע אקטיווע און רעוואלוטיָרנדיקע, און דער פאר אן אומבאשטימט, די איבעריקע ווייַלער זיינען קאָנסערוואטיוו, און זיי האלטן זיך אָן טראַדיציע און שטימען פאר געוויסע פארטייען מער בלינדער־הייט, ווי באַוואוסטזיניק.

אין דעם פאל וועגן וועלכן עס רעדט זיך דאָ, האבן דייטשע וויילער גע־פּרוּאוווט מזל מיט די היטלעריסטן. האבן די היטלעריסטן זייערע האפענונגען ניט באַרעכטיקט, האבן זיי אפגטרייסלט זיך פון זיי.

אלדערבורג האט אבער נאָך ניט פאר־זוכט דעם טעם פון היטלעריסטישער מס־שלח, האט זיך אַ גרויסער טייל פון די ווייַלער אַ וואַרף געטאָן אין זייערע אַרעמס. וועט מען אנטוישט ווערן מיט די היטלעריסטן, וועט מען אין די קר־מענדיקע וואלן שלאָגן מיט זיי כפרות.

* * *

אָ׳איז אן ערך דאס זעלבע כמעט אין אלע אנדערע פעדעראַלע רעגירונגען, דער: אזוי לאנג ווי עס גייט גוט, זיי־נען שטארק די לאיאַלע ווייַלער, און ווי נאָר די לאגע ווערט שלעכט, פאַרגרע־סערט זיך די צאָל פון דער „גרויער״ מאַ־סע, וואס רעוואלטירט קעגן דער הערשנ־דיקער פארטיי אין כאַפּס זיך פאר דער אנדערער, וועלכע האט שוין אפשר ניט איין מאָל אָפּגענאַרט איר האפענונג.

דעם זיג־זאג, זעען מיר, לכשל, זייער בולט אין די ברטישע וואלן פון נאָך דער מלחמה אָן; כמעט יעדע רעגירונג וואס האט דורכגעפירט דאָרט וואלן פאר דער ציט איז דורכגעפאלן.

אן גיט אונז, אין קאנאדע, איז אויך דאס זעלבע: אינ׳ם פרייזס יאר פון 1921 האט די קאָנסערוואטיוון רעגירונג גע־כאפּט אַ נידערלאגע. און נ׳ר ליבעראלע רעגירונג, וואס האט זי נאָכגעפאלגט, האט אנגעהאלטן די מאכט אזוי לאנג, ווי די עקאָנאָמישע לאגע אין לאנד איז גע־ווען אַ נישקשה׳דיקע.

ווי ס׳איז אבער געקומען דער איצטי־קער פרייזס, זייגען די „גרויע״ ווייַלער געוואַקסן אין צאָל און זיי האבן דורכגע־וואַרפן די ליבעראלע רעגירונג און צוריק דערווייַלט אַ קאָנסערוואטיוון.

אן אויסנאם זייגען דערפאר בלויז די פאראייניקטע שטאטן: דאס אמעריקאַ־נער פאלק איז אזוי איינגעגלויבט אינ׳ם גוואלדיקן כוח פון זיינע גרויסע אינדוסט־ריאליסטן און פּלוטאָקראטן פון דער רע־פּוביליקאנער פארטיי, און צווישן די רע־פּוביליקאנער און דעמאָקראטן איז באמת אזא קליינער אונטערשייד, אז עס גייט נאָך אין וועלכער בלאטע מען זאָל ניט פירן, אָן אַ פּראָטעסט אפילו.

* * *

איז אונזער דעמאָקראטיע שלעכט?

איך גלויב, אז זי איז זייער ווייט פון פולקומענהייט, און ס׳איז דאָ נאָך „אַ סך פלאץ פאר אויסבעסערונגען״.

אבער ווי זי איז ניט שלעכט זעט זי מיר נאָך אלץ אויס צו זיין בעסער ווי די בעסטע דיקטאטור.

אונטער אדעמאָקראטישן רעזשים האט כאטש דאס פאלק די איילווייג, אז עס פאַרוואַלטעט מיט זיינע אייגענע ענ־יַנים, און דאס אנטוויקלט כאטש אַ שטיקל באַוואוסטזיין פון נעזעלשאפטלאַ־גער אחריות ביים יחיד.

אונטער אַ דיקטאטור אבער איז דער יחיד פריי פון דעם באַוואוסטזיין, ווייל ער מוז טאָן און האנדלען בלויז ווי מען הייסט אים.

״היידראָ״ שיינקט דער שטאָט די סומע פון 150 טויזנט דאָלאר

די פינאנציעלע לאגע פון דער ווייניפּע־גער מוניציפּאליטעט איז געווארן אביסל פרייילאכער, אַ דאנק דעם אנבאט פון אַ מתנה פון 150 טויזנט דאָל., וואס די ״סי־וויק יוטיליטי קאָמיטע״ האט מיט דאנק אנגענומען.

די ״היידראָ״ גיט די סומע אין דער פאר־מע פון אַ בייטראג אויפ׳ן חשבון פון שטייַ־ערן פאר׳ן געבראָכן פון די גאסן פאר אירע ליניעס. דאס באטרעפט פאר די לעצטע 5 יאר די סומע פון 400 טויזנט דאָלאר, פון וועלכע די ״היידראָ״ האט דער שטאָט שוין באצאָלט 250 טויזנט דאָל., אין בייַ־טראג, און איצט אין זיי גרייט צו געבן נאָך 150 טויזנט דאָלאר פון איר רעזערוו פאנד.

מר. גלאסקאָ, מאַכנדיק דעם אנבאט, האט דערקלערט, אז ער וויל דערמיט דער־ווייזן, אז די ״היידראָ״ צאָלט שטייערן דער שטאָט, און אז דער פארוואַלטער פון דער ווייניפּעג עלעקטריק קאָ. האט ניט קיין גרונט פאר זיין באהויפטונג, אז זיי קאָמ־פּאני דאַרף באַרייט ווערן פון שטייער, אזוי לאנג ווי די ״היידראָ״ צאָלט ניט קיין שטייערן.

——(:.:)——

געענדערט דאטום פון חיים גרינבערגס לעקציע

די לעקציע פון חיים גרינבערג וועגן ״דריי פארטרעטן, הערצל, פינסקער און נאָרדיַי״, אונטער אויפזיכט פון הדסה קאָונסיל, וועט פארקומען מיט זיין זאל דינסטאג דעם 26טן מאי 8.30 אוונט; אנשטאט זונטאג דעם 26טן, ווי עס איז נעכטן געווען געמאלדן אין דער צייַ־טונג.

עפענט 79טע פארזאמלונג פון ניו־יאָרקער ב. ב. גרענד לאָדזש

אלפרעד מ. קאָהען, אינטערנאציאנאלער בני־ברית פּרעזידענט

אלעקסאנדרא טאָלסטאי קומט קיין קאנאדע

אלעקסאנדרא טאָלסטאי, טאָכטער פון גראף לעוו טאָלסטאי, האט אויסגעדרוקט איר וואונש צו קומען אין קאנאדע קו־מענדיקן הארבסט און צו פאָרלייזן דאָ וואוינען איר גאנץ לעבן, — ווי עס ווערט געמאלדן פון טאָקיאָ, יאפאן.

מיט טאָלסטאי וועט אין יוני מאנאט אריוספאָרן פון יאפאן נאָך די פאָראייַ־ניקטע שטאטן וואו זי פלאנט צו האַלטן לעקציעס וועגן סאוועט רוסלאנד. זי שרייבט אז זי האט אנגענומען די איינלאַ־דונג פון די דוכאבאָרן אין קאנאדע און אז זי איז וויליך צו אויסלעבן אירע יאָרן דאָ אין לאנד.

דיסקרימינאציעס קעגן אידן אין באשעפטיקונגען גרעסטע אידי־שע פּראָבלעם אין אמעריקע

אזוי דערקלערט אלפרעד מ. קאָהען, בני־ברית פּרעזידענט, ביי עפענונג פון ניו־יאָרקער יערלאכער ב. ב. פארזאמלונג — אידישע מיידלאך ליידן נאָך מער ווי מענער פון די דיסקרי־מינאציעס

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו ״דאס אידישע וואָרט״ פון ״איטא״)

ניו־יאָרק, מאי 19 (איטא). — דאס גרעסטע פּראָבלעם וואס שטייט פאר׳ן אמעריקאנער אידנטום ביי איצטיקן מאָ־מענט אין דיסקרימינאציעס אין באשעפ־טיקונגען, — אַ לאגע, פון וועלכער די אי־דישע מיידלאך ליידן נאָך מער ווי די מע־נער, — האט אלפרעד קאָהען, אינטערנאַ־ציאָנאלער פּרעזידענט פון די בני־ברית, דערקלערט ביי דער עפענונג פון דער 79 יערלאכער פארזאמלונג פון דיסקריטס גרענד לאָדזש נו. 1, וואס שליסט איין ניו־יאָרק.

די פארזאמלונג קומט איצט פאר דאָ אין קינג עדוואַרד האטעל, און עס זייַ־נען דאָ איבער 400 דעלעגאטן פון די פאר־איינטיקטע שטאטן און קאנאדע.

אין זיין אויפטאַן אין פארזאמלונג האט אלפרעד מ. קאָהען, בני־ברית, פון דער אמעריקאנער אידנטום אויסגעדרוקט אַ מאָ־מענט אין דיסקרימינאציעס אין באשעפ־טיקונגען, — אַ לאגע, פון וועלכער די אי־דישע מיידלאך ליידן נאָך מער ווי די מע־נער, — האט אלפרעד קאָהען, אינטערנאַ־ציאָנאלער פּרעזידענט פון די בני־ברית, דערקלערט ביי דער עפענונג פון דער 79 יערלאכער פארזאמלונג פון דיסקריטס גרענד לאָדזש נו. 1.

מעיאָר פלאנט ארבעטסלאָזיקייט קאנ־פערענץ פון מוניציפּאליטעטן

ארבעטסלאָזע וועלן קאָנען קויפן וועלכע פּראָדוקטן זיי ווילן

מעיאָר וועב פלאנט צו פארוואַרן אַ קאנ־פערענץ צו פארהאנדלען די פראגע וועגן ארבעטסלאָזיקייט. צו דער קאָנפערענץ וועט עס איינלאדן פארטרעטער פון אלע מוניציפּאליטעטן פון גרויס־וויניפּעג.

נעכטן האט דער מעיאָר זיך באגעגנט אין זיין אפיס מיט פארטרעטער פון סט. דזשיימס, סט. וויטאל און איסט און וועסט קילדאָנען, און זיי האבן פארהאנדלט וועגן די פרעלימינארע פאַרבאַרייטונגען. דער מעיאָר האט אויסגעדרוקט זיין האפענונג, אז אזא קאָנפערענץ וועט נאָך פאַררופן ווערן פון פארטרעטער פון דער נאָנצער פּראָווינץ.

דער מעיאָר האט דערקלערט, אז עס איז נויטיק צו זוכן מיטלען ווי אזוי צו לייזן די ארבעטסלאָזיקייט פּראָבלעם אין דער פּראָווינץ און, אז מען דאַרף זיך איצט פארטראכטן וועגן דעם דאזיקן ענין פאר דעם קומענדיקן ווינטער. זיין וואונש איז אז די מוניציפּאליטעטן פון מאניטאבאַ זאָלן זיך פּראָאייניקן אז זיי זאָלן זיך ווענדן וועגן דעם דאזיקן ענין צו דער פּראָווינציאלער רעגירונג אין נאָכדעם דאס ער געזאגט, וועלן מיר זיך דאַרפן זעען מיט דער פעדעראַלער רעגירונג.

די ארבעטסלאָזיקייט קאמיסיע האלט דערווייל אָפּ אפטע זיצונגען, און, ווי מיר ווערן אינפאָרמירט, פּלאַנעוועט צו צו ווענדן זיך ווידער צו דער פּראָווינציאלער רעגירונג מיט דער בקשה מען זאָל דער־לויבן צו צאָלן די ארבעטסלאָזע האלב אין מזומן.

עס איז אויך אָנגענומען געווארן דער פּלאַן, אז די ארבעטסלאָזע זאָלן אויף ווייַ־טער קריגן אַרדערן אויף פּראָדוקטן אויף אַ באשטימטער סומע, און, ווי זאָלן אליין קאָנען אויסקלייבן וועלכע פּראָדוקטן זיי ווילן.

——(:.:)——

אידישע שפּילער פון קאַלגארי אין עדמאָנטאָן קומענדיקן זונטאָג

די ערמאָנטאָנער אידן וועלן האבן די געלעגענהייט צו זעען אידישן טעאטער קו־מענדיקן זונטאג, מאי 24טן, געשפּילט פון דער דראַמאטישער סעקציע פון דעם אי־דישן ליטעראַרישן פאראיין פון קאַלגאַרי, וועלכע קומט אהין אויף איין אויפפירונג.

עס וועט געשפּילט ווערן ״וואו זיינען מיינע קינדער״, מעלאָדראַמע אין פיר אקט־טען פון ה. פעניגשטיין. די פארשטעלונג וועט פארקומען אין תלמוד תורה זאַלי און וועט זיך אנפאנגען 8.30 אוונט.

די דראַמאטישע סעקציע פון קאַלגאַרי האט שוין פאר צען יאר געשפּילט מיט דערפאָלג אין קאַלגאַרי, און דאס מאָל האט זי באשלאָסן פארצושטעלן זיך אויף פאר׳ן ערמאָנטאָנער אידישן עולם, מיט דער האפענונג אז זיי וועלן דאָרטן קריגן אַ נאַסספּרייַנטלאַכן קבלת־פּנים.

——(:.:)——

פּערזאָנען געזוכט

עס ווערט געזוכט אברהם צווינדלער, פריער פון טאָראָנטאָ, אַ סומע געלט פאר אים. זיך ווענדן צו ה. א. וו., נומ. 377.

——(:.:)——

יפו, מאי 18 (איטא). — פיר פערזאָן זוינען טויט אין צוויי ערנסט פאַרוואונ־דעט געווארן אלס רעזולטאט פון אַ צו־זאַמענשטיס פון אַן אויטאָמאָביל אויף אַ באַן, וואס איז היינט פאָרגעקומען לעבן יפו.

די קרבנות זיינען נאָך ניט דערקאנט געווארן.

דאנט אפ דער אגענטור פארלאנגטע 1,415 אפליקאציעס און דערלויבט בלויז 500 סערטיפיקאטן פאר קרובים, אבער אפליקאציעס מוזן גיין דורך דער רעגירונג, און ניט דורך דער אגענטור

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו ״דאס אידישע וואָרט״ פון ״איטא״)

ירושלים, מאי 19 (איטא). — פון די 1,415 אימיגראציע סערטיפיקאטן וואס די אידישע אגענטור האט פארלאנגט, האט די רעגירונג באוויליקט בלויז 500, און דאס אויך נאר פאר קרובים פון פאלעסטינער איינוואוינער און פאר רייזנדע וואס וויל־לן פארבלייבן אין לאנד ווי אימיגראנטן.

עס ווערט פארשטאנען, אז די עקזעקו־טיווע פון דער אגענטור רעזערווירט דאס רעכט צו אפעלירן קעגן דעם דאזיקן באַ־שלוס פון דער רעגירונג, און זי איז אנט־שלאָסן אריינצושיקן איר העפטיקן פּראָ־טעסט באזונדערס דערפאר, ווייל דער אי־מיגראציע דעפּארטמענט האט גע׳פּסקנ׳ט, אז אפילו די דאזיקע 500 סערטיפיקאטן קאָן מען בלויז קריגן ווען די אפליקאנטן זאָלן פארריכטן זייערע אפליקאציעס דירעקט ביי דער רעגירונג, און ניט ביי דער אגענטור.

די ארבעטער צייטונג ״דבר״ ציינט אָן, אז די רעגירונג האט ניט דערלויבט קיין איין סערטיפיקאט פאר חלוצים, און די סערטיפיקאטן וואס זי האט דערלויבט באַ־ציען זיך בלויז אויף אזאַ קלאס אימיגראנטן וואס דאַרפן באמת ניט האבן קיין סערטיפיקאטן. די צייטונג פירט אויס, אז דאס מיינט איינגעלאָך אַ פּוישטענדיקער אפשטעל פון דער אימיגראציע.

מוזא קאָזיס ציטצוריק רעזיגנא־ציע פון אראבישע עקזעקוטיווע

ירושלים, מאי 19 (איטא). — אונטער־נעבנדיק זיך אונטער די דרינגנדיקע בקשות פון דער אראבישער עקזעקוטיווע, האט מוזא קאזיס פאשא, פּרעזידענט פון דער עקזעקוטעוע צוריקגעצויגן זיין רעזיגנאציע וואס ער האט אנגענומען לעצטע וואך צו־ליב זיין שוואנען געזונט און עלטערע יארן.

פלאן פון אלוועלטלאכן עקאָנאָמישן פרידן פאַרגעשלאָגן פון ליטווינאָוון ביי זשענעוועער צוואַמענפאר

זשענעוועא, שווייצאַרעי, מאי 19. — אַ פּלאַן פון אלוועלטלאכן עקאָנאָמישן פרידן אין פארגעשלאָגן געווארן פון׳ם סאוועי־טישן פארשטייער, מאקסים ליטווינאָוון, ביי דעם איינראַפּיאישן עקאָנאָמישן צו־זאַמענפאר וואס האט זיך דאָ געעפנט.

דער פּלאַן האט געמאכט ניט קיין קלעי־נערע סענסאציע, ווי ליטווינאָוון אמאָ־ליקער פארשלאָג ביי אַן אנטוואפענונגס קאָנפערענץ, אז אלע זאָלן זיך פּולשטענדיק אנטוואפענען.

ליטווינאָוון, אין אַ פּליסקן ענגליש, האט דערקלערט, אז זיין פּלאַן אין געראַפּן זאָל זיין דעם איצטיקן קריזיס ״וואס איז דער גרעסטער אין דער געשיכטע פון׳ם קאַפּיטאַליזם״, אפּרייניקנדיק די אטמאָס־פערע פון׳ם הערשנדיקן אומצופרי־דענהייט.

דער פארשלאָג פארטרעט אָן אפמאך וואס זאָל פארזיכערן פרידלאכע עקאָנאָמישע מיטאַרבעטערשאפט צווישן פעלקער, אָן אונטערשייד פון דער סאציאלער אַרדענונג וואס הערשט ביי זיי, און אז אלע פעלקער וואס באטייליקן זיך אין׳ם קאָנטראקט זאָלן ניט מאכן קיין שום דיסקרימינאציעס איינס קעגן דעם צווייטן. קיין שום עקאָ־נאָמישע אנרעגייונג שריט, אפענע אדער באהאלטענע, זאָלן ניט דערלאָזן ווערן.

ליטווינאָוון האט געלייקנט, אז סאוועט רוסלאנד ״שיט אראָפּ״ („דאמפּט״) אירע חסורות אין אויסלאנד. דאס, האט ער גע־זאגט, טוען די קאפּיטאליסטישע לענדער. סאוו. רוסלאנד׳ס האט ער געזאגט, קאָן ניט זיין פאראנטוואָרטלאך פאר׳ן קריזיס, — פרייזן זיינען געפאלן אויף אויף חסורות אויסלאנד.

איין אורזאך פארוואס ער ציט צוריק זיין רעזיגנאציע, דערקלערט מוזא קאזיס, איז דאס וואס די אידן באהויפטן, אז אַ שפּאלטונג אין די אראבישע רייען האט אים באוואוגן צו רעזיגנירן.

די אראבישע עקזעקוטיווע איילט זיך דערווייל צו פארענדיקן איר מעמאָראנדום אין ענטפער צו פּרעמיער מאקדאָנאלדס בריוו צו דר. ווייצמאן. דער מעמאָראנדום וועט איבערגעגעבן ווערן ביי דער קומע־דיקער זיצונג פון מאנדאטן קאמיסיע.

——(:.:)——

י. מ. ה. א. פּוטבאָלערס האלטן אָפּ אַ זיג

די יאנג מענס היברו אסאָסיאיישן פון באל טים האט נעכטן אונטן באזיגט די וועסטברוק טים מיט 2 צו 1. דאס די דאָ־זיקע טימס שפּיל, האט נאָך איינע די אנדערע, קיינמאָל ניט באזיגט, זיי האבן שטענדיק פארלאָזט דער קאמפּ־פּלאַץ מיט גלייך אויף גלייך רעזולטאטן.

נעכטן אונטן האט זיך די אידישע טים באזונדערס אָנגעשטריינגט. אנב. אין די י. מ. ה. א. פּוטבאל טים היינטיקטס יאר צו־אמענגעשטעלט געווארן זייער פארזיכטיק, מיט די בעסטע שפּילער, עס איז נעכטן אָנגענאגען אַ פארבינדערטער קאמפּ. ביי־דע טימס האבן אָנגעפירט אין אנשטייער־נעם קאמפּף צו מאכן אַ סוף צו די ״מאיס״ וואס אין שוין געווארן אַ מין חזקה ביי ביידע טימס.

באזונדערס האבן זיך אויסגעצייכנט די דריי יונגעלייט: ל. הערשפּילד, בעני גולוד־מאן און סיד דעקטער, אבער די נאָנצע אר־דישע טים איז באוואונדערט געווארן פאר איר געגעזנדן שפּיל.

״איקא״ שיקט ארויס רוף צו אלע אידישע פארמערס צו באטייליקן זיך אין אלוועלטלאכער תבואה אויס־שטעלונג אין רעדזשיינע, אין יאָר 1932

וועט אפשר אויך קריגן פאלעסטינער תבואה אויסשטעלונגען אין רעדזשיינע, אין יאָר 1932

(ספּעציעל צו ד. א. וו. פון י. בן־דוד)

רעדזשיינע, סאסק. — אין אַ אידישן בריוו וועלכער איז אויסגעשיקט גע־ווארן צו יעדן אידישן פארמער אין קאַ־נאדע, צי ער איז פארבונדן מיט דער איק״אַ צו נ׳ט, — פון דער פארמיניסטראַ־ציע פון איק״אַ אין רעדזשיינע, ווערט יערלעך אידישער פארמער אויפגעפאָדערט אנטייל צו נעמען אין דער אלוועלטלאכער אויסשטעלונג אין רעדזשיינע אין 1932, דורך אריינשיקן ״אויסשטעלונגען״ פון פארשיידענע תבואות.

אין דעם בריוו זאגט די אדמיניסטראַ־ציע צווישן אנדערש: ״די פריזן וועלכע וועלן געגעבן ווערן פאר׳ן בעסטע ווייץ, נעדשטן, האבער, פלאַקס און ר. נ. וועלן באטרעפן סך הכל צוויי הונדערט טויזנט דאָלאר.

״די באדינונגען זיינען ניט קיין שווע־רע, און יעדער פארמער קאָן אריינשיקן תבואה פון היינטיקן יאָר, לעצטן יאָר, אדער פון אַ פריערדיקן יאָר, אבי עס איז געוואקסן אויף זיין פארם.

״די ״איק״אַ״ וועט אפיציעל אטייל נע־מען אין דער אויסשטעלונג כדי צו באַ־וויַיזן די ארבעט פון די אידישע פאר־מערס אין קאנאדע, ארגענטינע, ארץ־יש־ראל, בראזיל, רוסלאנד און פּולן.

״איר״, — זאגט די אדמיניסטראציע אין איר בריוו, ״האבן באוויזן אין די לעצטע פּופּציק יאר אז זיי קאָנען זיין פון די בעסטע פארמערס אין דער וועלט. דער טרוים פון באראן הירש ע״ה וועמעס הנ״ר דערט יאריקן געבורטסטאג מיר פייערן היינטיקס יאר, איז פארווירקלאכט גע־

ווייץ קאָנפערענץ נעכטן געעפנט געוואָרן אין לאָנדאָן

אמעריקע זאָגט צו ניט צו ״דאמפּן״ איר ווייץ איבערפלוס

לאָנדאָן, מאי 19. — די ווייץ קאָנפע־רענץ אין נעכטן געעפנט געווארן דאָ אין׳ם קאָנאדער הויז, און האווארד פערגוסאָן, קאָנאדער היי־קאָמישאָנער, איז דערווייַלט געווארן איר פּערמאנענטער פאָרזיצער.

ס. ר. מעקעלווי, אמעריקאנער פארשטיי־ער, האט דערקלערט, אז אמעריקע וועט ביים סוף זומער האבן אַ רעזערוו פון 275 מיליאָן בושל ווייץ, אין פארגלייך מיט 100 ביז 125 מיליאָן וואס איז דער געוויינלאַ־כער רעזערוו אין דער צייט פון יאָר. זי איז אבער אנשטאלאָסן ניט צו ״דאמפּן״ די ווייץ אויפ׳ן וועלט מארק, אזוי לאנג ווי אנדערע וועלן האנדלען אויף אַן עגלאכן אופן.

מר. מעקעלווי האט אויך דערקלערט, אז אמעריקע וועט ניט איינשטימען אויף אַ פּלאַן פון אַן אלוועלטלאכן ווייץ־פּול.

פון די ציפערן וואס זיינען פארגעלייגט געווארן ביי דער קאָנפערענץ אין געווען צו זעען, אז פאר די לעצטע פיר חדשים האט סאוועט רוסלאנד עקספּאָרטירט קיין ענג־לאנד מער ווייץ, ווי וועלכע׳ס אין אנדער לאנד, כאטש קאנאדע, וואס קומט נאָך איר האט געקראָגן מער געלט פאר אַ קלענערן עקספּאָרט.

עס ווערט פארשטאנען, אז פּוילן וועט ביי דער קאָנפערענץ פארשלאָגן אַ מין אינ־טערנאציאָנאלע ווייץ קארטעל. מיט דער הייסט ביזאָרא אין לאָדאָן, צו קאָנטראָלירן דעם פּלוס פון ווייץ אין׳ם אימפּארטירנ־דיקן לענדער.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, מאי 19

עקו. פארזאמ. פון היב. סיק בעט. סאָס., 8 נ.מ. אין קאָס רום פון קווינס טעאטער פארזאמ. פון מאקאריווער ליידיס סאס.

אין עטרת ישראל שול, 8 נ.מ. (פריוועג נעבעטן בריינגען ביכלאך).

פארזאמ. פון מוטער פאראיין פון ת״ת 8 נ. מ., אין אין ת״ת.

״באדרד מיטינג״ פון יונגע פרויען סיסי־טערהוד, ביי מרס. א. שיפמאן, 511 מאנטאָבאָא עווע.

פארזאמ. פון מוטער פאראיין פון פּאלקס־שול; באריכט פון מיס מינקאָוו־סקי לערערן פון טאג־שול.

לעקציע איבער רעגירונגס פארמען אין קאנאדע ביי איד. ארב. קולט. קלוב, פונקט 9 אוו., אין פרץ אינסט.

אלגעמ. פארזאמ. אין וואלן פון פּראָפּאָ־סקער פאראיין, 8.30 אוו., אין פרץ־אינסט.

מיטוואָך, מאי 20

דר. יאוויש ביי שוועסטער אוונט פון ליידיס אקז. פון מ. כ. קלינק, 8.30 אוו., אין קלינק.

מיסגליך. קאמפּיין אין פארזאמ. פון ווי־ניפּעג טשאפּטער הדסה, 8.30 אוו., אין ציון זאל. זאמלונג פון ראפּל ביכלאך.

פרייטאג, מאי 22

עזריאל שטיינבערג וועגן בערגלסאָנס ״מידת הדין״ ביי איד. ארב. קולט. צענ־טער, 8.30 אוונט אין פרייהייט טעמפּל.

זונטאג, מאי 24

איינטאגיקער יאריד פון איקאר. וועטשע רע אין פארווייַלונג, אין פרייהייט טעמפּל שבועות פארטיע ביי ליידיס אקז. פון תפארת ישראל שול, 8 נ. מ., אין שול.

טיי פון מוטער פאראיין פון ת״ת פאר דער ת״ת ביי מרס. ס. רייבער, 504 אל־פּרעד עווע, 2.30 ביז 12 נ. מ.

דר. וויקטאר וועגן נייע מעדיציניש־אנטדעקונגען־ביי אלגעמ. פארזאמ. פון לינת־הצדק, 2.30 נ.מ., אין נייער ת״ת.

מיטוואָך, מאי 27

טיי פון יונגע פרויען סיסטערהוד ביי מרס. דזש. בלומבערג, 277 אבערדין עווע, 2 ביז 12.

״איקא״ שיקט ארויס רוף צו אלע אידישע פארמערס צו באטייליקן זיך אין אלוועלטלאכער תבואה אויס־שטעלונג אין רעדזשיינע, אין יאָר 1932

וועט אפשר אויך קריגן פאלעסטינער תבואה אויסשטעלונגען אין רעדזשיינע, אין יאָר 1932

(ספּעציעל צו ד. א. וו. פון י. בן־דוד)

רעדזשיינע, סאסק. — אין אַ אידישן בריוו וועלכער איז אויסגעשיקט גע־ווארן צו יעדן אידישן פארמער אין קאַ־נאדע, צי ער איז פארבונדן מיט דער איק״אַ צו נ׳ט, — פון דער פארמיניסטראַ־ציע פון איק״אַ אין רעדזשיינע, ווערט יערלעך אידישער פארמער אויפגעפאָדערט אנטייל צו נעמען אין דער אלוועלטלאכער אויסשטעלונג אין רעדזשיינע אין 1932, דורך אריינשיקן ״אויסשטעלונגען״ פון פארשיידענע תבואות.

אין דעם בריוו זאגט די אדמיניסטראַ־ציע צווישן אנדערש: ״די פריזן וועלכע וועלן געגעבן ווערן פאר׳ן בעסטע ווייץ, נעדשטן, האבער, פלאַקס און ר. נ. וועלן באטרעפן סך הכל צוויי הונדערט טויזנט דאָלאר.

״די באדינונגען זיינען ניט קיין שווע־רע, און יעדער פארמער קאָן אריינשיקן תבואה פון היינטיקן יאָר, לעצטן יאָר, אדער פון אַ פריערדיקן יאָר, אבי עס איז געוואקסן אויף זיין פארם.

״די ״איק״אַ״ וועט אפיציעל אטייל נע־מען אין דער אויסשטעלונג כדי צו באַ־וויַיזן די ארבעט פון די אידישע פאר־מערס אין קאנאדע, ארגענטינע, ארץ־יש־ראל, בראזיל, רוסלאנד און פּולן.

״איר״, — זאגט די אדמיניסטראציע אין איר בריוו, ״האבן באוויזן אין די לעצטע פּופּציק יאָר אז זיי קאָנען זיין פון די בעסטע פארמערס אין דער וועלט. דער טרוים פון באראן הירש ע״ה וועמעס הנ״ר דערט יאריקן געבורטסטאג מיר פייערן היינטיקס יאָר, איז פארווירקלאכט גע־

אידישע ארבעטסלאָזיקייט קאָנ־פערענץ פון מוניציפּאליטעטן

ארבעטסלאָזע וועלן קאָנען קויפן פּראָדוקטן זיי ווילן

מעיאָר וועב פלאנט צו פארוואַרן אַ קאָנ־פערענץ צו פארהאנדלען די פראגע וועגן ארבעטסלאָזיקייט. צו דער קאָנפערענץ וועט עס איינלאדן פארטרעטער פון אלע מוניציפּאליטעטן פון גרויס־וויניפּעג.

נעכטן האט דער מעיאָר זיך באגעגנט אין זיין אפיס מיט פארטרעטער פון סט. דזשיימס, סט. וויטאל און איסט און וועסט קילדאָנען, און זיי האבן פארהאנדלט וועגן די פרעלימינארע פאַרבאַרייטונגען. דער מעיאָר האט אויסגעדרוקט זיין האפענונג, אז אזא קאָנפערענץ וועט נאָך פאַררופן ווערן פון פארטרעטער פון דער נאָנצער פּראָווינץ.

דער מעיאָר האט דערקלערט, אז עס איז נויטיק צו זוכן מיטלען ווי אזוי צו לייזן די ארבעטסלאָזיקייט פּראָבלעם אין דער פּראָווינץ אין, אז מען דאַרף זיך איצט פארטראכטן וועגן דעם דאזיקן ענין פאר דעם קומענדיקן ווינטער. זיין וואונש איז אז די מוניציפּאליטעטן פון מאניטאבאַ זאָלן זיך פּראָאייניקן אז זיי זאָלן ווענדן וועגן דעם דאזיקן ענין צו דער פּראָווינציאלער רעגירונג אין נאָכדעם דאס ער געזאגט, וועלן מיר זיך דאַרפן זעען מיט דער פעדעראַלער רעגירונג.

די ארבעטסלאָזיקייט קאמיסיע האלט דערווייל אָפּ אפטע זיצונגען, און, ווי מיר ווערן אינפאָרמירט, פּלאַנעוועט צו צו ווענדן זיך ווידער צו דער פּראָווינציאלער רעגירונג מיט דער בקשה מען זאָל דער־לויבן צו צאָלן די ארבעטסלאָזע האלב אין מזומן.

עס איז אויך אָנגענומען געווארן דער פּלאַן, אז די ארבעטסלאָזע זאָלן אויף ווייַ־טער קריגן אַרדער אויף פּראָדוקטן אויף אַ באשטימטער סומע, און, ווי זאָלן אליין קאָנען אויסקלייבן וועלכע פּראָדוקטן זיי ווילן.

——(:.:)——

אידישע שפּילער פון קאַלגארי אין עדמאָנטאָן קומענדיקן זונטאָג

די ערמאָנטאָנער אידן וועלן האבן די געלעגענהייט צו זעען אידישן טעאטער קו־מענדיקן זונטאג, מאי 24טן, געשפּילט פון דער דראַמאטישער סעקציע פון דעם אי־דישן ליטעראַרישן פאראיין פון קאַלגאַרי, וועלכע קומט אהין אויף איין אויפפירונג.

עס וועט געשפּילט ווערן ״וואו זיינען מיינע קינדער״, מעלאָדראַמע אין פיר אקט־טען פון ה. פעניגשטיין. די פארשטעלונג וועט פארקומען אין תלמוד תורה זאַלי און וועט זיך אנפאנגען 8.30 אוונט.

די דראַמאטישע סעקציע פון קאַלגאַרי האט שוין פאר צען יאָר געשפּילט מיט דערפאָלג אין קאַלגאַרי, און דאס מאָל האט זי באשלאָסן פארצושטעלן זיך אויף פאר׳ן ערמאָנטאָנער אידישן עולם, מי